

Doğma, canım-varlığım qədar
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləğamıdır

İsmail

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 14 (23.901)

22 yanvar 2022-ci il, şənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Altıncı çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin altıncı sessiyasından irəliləyən vəzifələr müəyyənləşdirilib, ötən ilin yekunları müzakirə olunub

Yanvarın 21-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyində 2021-ci il 29 dekabr tarixdə keçirilmiş altıncı çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin altıncı sessiyasından irəliləyən vəzifələrə dair Kollegiya iclası keçirilib.

İclasda çıxış edən nazir Niyazi Novruzov bildirib ki, 2021-ci ildə muxtar respublikada bütün parametrlər üzrə iqtisadi sabitliyə və davamlı inkişafa nail olunmuş, daxili imkanlardan səmərəli istifadə edilmiş, müdafiə, ərzaq və enerji təhlükəsizliyinə diqqət artırılmış, sosial layihələrin, o cümlədən səhiyyə xidmətinin əhatə dairəsi genişləndirilmişdir.

Diqqətə çatdırılıb ki, 2021-ci ildə Cəhri və Nehrəm qəsəbə, eləcə də Aralıq kənd sahə xəstəxanalarında da icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanılmaqla hazırda muxtar respublikada 21 tibb müəssisəsi icbari tibbi sığortanın tətbiqində iştirak edir. Bəhs olunan dövrdə 219 minə yaxın sakin icbari tibbi sığortadan yararlanmışdır.

Səhiyyə sahəsində dövlət siyasətinin başlıca məqsədi əhalinin sağlamlığının qorunması və keyfiyyətli tibbi xidmətlə təmin edilməsindən ibarət olduğunu qeyd edən səhiyyə naziri vurğulayıb ki, muxtar respublikada icbari tibbi sığortanın tətbiqinin təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında 2019-cu il 18 mart tarixli Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin Fərmanı icbari tibbi sığortanın tətbiqi və əhaliyə göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. İcbari tibbi sığortada iştirak edən işçilərin əməkhaqlarının 50 faiz artırılması da bunun ifadəsidir.

Diqqətə çatdırılıb ki, bu gün muxtar respublikada 120 xroniki böyrək çatışmazlığı ilə hemodializ seansı alan xəstə, 60 dağınıq skleroz, 6 qaraciyər köçürülən, 27 böyrək köçürülmüş, 73 hemofiliya, 36 talassemiya, 442 vərəm, 440 onkoloji xəstə və imtiyazlı qrup

xəstə daim yüksək qayğı ilə əhatə olunmuş və vaxtli-vaxtında dərman preparatları və tibbi xidmətlərlə təmin edirlər.

Niyazi Novruzov bildirib ki, muxtar respublikada dispanserizasiya işini yaxşılaşdırmaq, əhalini kütləvi müayinələrdən keçirmək, ucqar dağ kəndlərində və yaylaqlarda əhaliyə yüksək ixtisaslı səhiyyə xidməti göstərmək məqsədilə yaradılmış həkim briqadaları tərəfindən yerlərdə müayinə, müalicə işləri aparılır.

2021-ci ildə muxtar respublikada gigiyena və epidemioloji xidmətin müasir infrastrukturunda qurulması başa çatdırılmış, respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi ən müasir laboratoriya və iş otaqları, müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz edilmiş, onun Şahbuz, Şərur, Culfa şöbələri ehtiyac olan müasir avadanlıqlarla təchiz edilərək istifadəyə verilmişdir.

Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin xüsusi təhlükəli infeksiyalar laboratoriyasında 3 PZR cihazı və immunoqlobulin testləri aparmaq üçün İFA quraşdırılmışdır. Yoluxucu xəstəliklərin qarşısının alınması məqsədilə dezinfeksiya, dezinfeksiya, larviolla delarvasiya tədbirləri intensiv olaraq davam etdirilmiş, hepatit B və C virus infeksiyaları, COVID-19 pandemiyasının qarşısının alınması məqsədilə əks-epidemik tədbirlər ardıcılıqla davam etdirilir. Peyvəndləmə işi daim nəzarətdə saxlanılır.

Müalicə-profilaktika işinin təşkili sahəsində görülən tədbirlər tibbi xidmət keyfiyyətinin və əhatəliliyin artmasına və eləcə də demoqrafik vəziyyətə müsbət təsir göstərmişdir. Belə ki, 2021-ci ildə 4 min 14 uşaq doğulmuş, 2 min 843 ölüm halı qeydə alınmış, təbii artım 1170 nəfər, doğum göstəricisi 8,7, ölüm göstəricisi 6,1, 1 yaşa qədər uşaq ölümü 2,2 promil təşkil etmişdir.

Kollegiya iclası məruzə ətrafında çıxışlarla davam

var-sentyabr ayları üzrə təsərrüfat subyektlərində açılmış yeni iş yerləri haqqında məlumat əldə edilmişdir.

Komitə tərəfindən muxtar respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı kütləvi informasiya vasitələrində dərc etdirmək üçün 2021-ci ildə, ümumilikdə, 120 adda təhlili materiallar hazırlanıb.

Ötən dövr ərzində şəhər və rayon statistika idarələri ilə birlikdə, ümumilikdə, 68037 statistik vahiddən 109284 sayda hesabat yığılıb. Bunların 100 faizi onlayn rejimdə təqdim olunub. Hesabatlar komitə aparatının aidiyyəti şöbələri tərəfindən ümumiləşdirilərək analiz edilmiş, muxtar respublika üzrə iqtisadi, sosial, demoqrafik və ekoloji sahələrin vəziyyətinə dair göstəricilər əldə olunub.

2021-ci ildə statistik vahidlərin Dövlət reyestrində qeydiyyatda olan 2019 statistik vahidin göstəricilərinin aktuallaşdırılması nəzərdə tutulmuş vaxtda başa çatdırılıb, statistik vahidlərin dövlət reyestrində qeydiyyatda olan bütün müəssisələrlə əlaqə yaradılaraq müvafiq göstəricilər dəqiqləşdirilib. Bu dövr ərzində hesabat intizamına cəlb olunmayan hüquqi şəxs qalmayıb.

İclasda məruzə ətrafında çıxışlar olub.

Yanvarın 21-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) təsisatında 2021-ci ilin yekunları və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin altıncı çağırış altıncı sessiyasında qarşıya qoyulan vəzifələrlə bağlı yığıncaq keçirilib.

Yığıncağı Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Ülkar Bayramova giriş sözü ilə açaraq bildirib ki, ötən il də insan hüquqlarının müdafiəsi və pozulmuş hüquqların bərpası daim diqqət mərkəzində saxlanılıb. Belə ki, Müvəkkilə ünvanlanmış hər bir müraciət araşdırılıb, aid qurumlara sorğular göndərilib və şifahi qəbul zamanı ərizəçilərə hüquqi məsləhətlər verilib. Ərizəçilər tərəfindən Müvəkkilin ünvanına yazılı, şifahi və elektron formada 99 müraciət daxil olub və vaxtında cavablandırılıb.

Müvəkkil hüquqi maarifləndirmə sahəsində fəaliyyətini, əsasən, müxtəlif sosial qruplara ünvanlanan müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi və maarifləndirici vəsaitlərin hazırlanması istiqamətində davam etdirib. Qeyd olunub ki, 2021-ci il ərzində Müvəkkil

təsisatı tərəfindən insan hüquqlarının müxtəlif istiqamətləri üzrə müxtəlif sosial qruplara ünvanlanmış 38 tədbir keçirilib.

Vurğulanıb ki, hesabat dövrü ərzində Müvəkkilin preventiv mexanizm yurisdiksiyasının şamil olduğu orqanlar üzrə, ümumilikdə, 30 müəssisədə mütəmadi olaraq və əvəlcədən xəbərdarlıq edilmədən 126 başçəkmə həyata keçirilib, preventiv mexanizm və insan hüquqlarının müxtəlif istiqamətləri üzrə təşkil olunan maarifləndirmə tədbirlərində 1318 nəfər iştirak edib.

Bəhs olunan dövrdə informasiya və ictimaiyyətlə əlaqələrin təşkili, muxtar respublikanın kütləvi informasiya vasitələri ilə əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilərək kütləvi informasiya vasitələrində hüquqi maarifləndirmə işinin təşkilində də xüsusi önəm verilib.

Bildirilib ki, 2021-ci ildə Müvəkkil təsisatı ilə muxtar respublikanın kütləvi informasiya vasitələri arasında mövcud əlaqələr daha da genişləndirilib, təsisatın fəaliyyəti ilə bağlı kütləvi informasiya vasitələrində 223, Müvəkkilin rəsmi internet və "Facebook" səhifələrində 322, habelə muxtar respublikamızın müasir inkişafı, tarixi-mədəni irsi və turizm potensialının təbliği ilə bağlı 349, ümumilikdə isə 894 informasiya materialı verilib.

Sonra çıxışlar olub.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Arxiv İdarəsində keçirilən iclasda idarənin rəisi Mehman Məmmədov çıxış edərək bildirib ki, hesabat dövrü ərzində Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Arxivinə yeni qəbul edilmiş 16 min 936 saxlama vahidinin siyahılarının elektron kataloqu hazırlanıb. Arxiv fondlarının elmi-məlumat aparatının zənginləşdirilməsi və informasiya-axtarış imkanlarının genişləndirilməsi məqsədilə arxivdə tərtib edilmiş 7239 tematik kartda təsvir edilmiş məlumatlar kompüterə köçürülüb. Ötən il rayon dövlət arxivləri tərəfindən, ümumilikdə, 18 min 8 saxlama vahidinin siyahılarının elektron kataloqu hazırlanıb. Kağız əsaslı sənədlərin bərpası edilməsi 7200 vərəqə nəzərdə tutulub, il ərzində 7351 vərəqə bərpa olunaraq plan 102 faiz yerinə yetirilib.

Vurğulanıb ki, vətəndaşlardan, idarə, müəssisə və təşkilatlardan daxil olan sosial-hüquqi xarakterli ərizə və sorğuların icrası daim diqqətə saxlanılıb, ötən il ərzində arxivə daxil olmuş 1671 sosial-hüquqi xarakterli sorğu vaxtında cavablandırılıb.

İş planına uyğun olaraq 48 min 390 adda adlı siyahı çıxarılıb, 13 min 507 saxlama vahidindən ibarət siyahılar əlyazma şəklində yazılıb, 363 saxlama vahidi rus dilindən Azərbaycan dilinə tərcümə edilmişdir. Kitabxanaya daxil olmuş 25 adda 44 nüsxə kitab qeydiyyatına alınıb, arxivdə mühafizə edilən qəzetlərin nömrələnməsi və siyahılarının hazırlanması işləri 2021-ci ildə başa çatdırılıb. İdarə, müəssisə və təşkilatlarda arxivlərin və karguzarlıqda sənədlərin təşkili vəziyyətinin yoxlanılması ilə bağlı illik iş planında nəzərdə tutulmuş 17 kompleks və 22 tematik yoxlamaya qarşı, Naxçıvan Şəhər Dövlət Arxivinin əməkdaşları tərəfindən 17 təşkilatda kompleks, 27 təşkilatda pasportlaşma işləri aparılıb.

Sonda çıxışlar dinlənilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitəsində komitə və onun yerli orqanları tərəfindən 2021-ci ildə görülmüş işlər və 2022-ci ildə qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclas keçirilib.

İclası giriş sözü ilə komitənin sədri Vaqif Rəsulov açaraq bildirib ki, ötən il ərzində inzibati ərazi dairələrində çalışan statistika işçiləri tərəfindən hər bir təsərrüfatın 2020-ci il üzrə göstəriciləri vaxtında dəqiqləşdirilərək təsərrüfatbaşıma kitablara və xüsusi proqram təminatına işlənilməsi müəyyən olunmuş vaxtda başa çatdırılıb.

Vurğulanıb ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2018-ci il 2 mart tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "2018-2025-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafına dair Dövlət Proqramı"nda 2021-ci ildə görüləcək tədbirlər nəzarətdə saxlanılıb, müəyyən işlər görülmüşdür. Bununla yanaşı, müvafiq Dövlət proqramının icrası istiqamətində 2019-cu ildə istifadəyə verilmiş "Statistik məlumatlar sistemi"-nin normal fəaliyyəti diqqətdə saxlanılıb, yeni proqram təminatlarının yaradılması, mövcud proqram təminatlarında yeniliklərin aparılması təmin edilmişdir.

Muxtar respublikada əmək bazarında maddi işçilərin sayı və orta aylıq əməkhaqqı göstəricilərinin təhlili aparılıb, 2020-ci ilin illik və 2021-ci ilin yan-

naye və istehlak malları istehsalının həcmünün artması və yeni iş yerlərinin yaranmasında əhəmiyyətli rol oynayır.

Qeyd olunub ki, bank və kredit təşkilatları tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində 235 milyon 284 min manat kredit verilib ki, bunun da 24 milyon 9 min manatını qısamüddətli, 211 milyon 274 min manatını isə uzunmüddətli kreditlər təşkil edib. Verilmiş kreditlərin 17 milyon 295 min manatı kənd təsərrüfatı, 11 milyon 276 min manatı sənaye, 9 milyon 871 min manatı kommertiya, 1 milyon 630 min manatı nəqliyyat, rabitə və informasiya, 7 milyon 51 min manatı daşınmaz əmlakla əlaqədar ipoteka kreditlərinin verilməsinə, 30 min manatı səhiyyə və sosial

naye və istehlak malları istehsalının həcmünün artması və yeni iş yerlərinin yaranmasında əhəmiyyətli rol oynayır.

Qeyd olunub ki, bank və kredit təşkilatları tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində 235 milyon 284 min manat kredit verilib ki, bunun da 24 milyon 9 min manatını qısamüddətli, 211 milyon 274 min manatını isə uzunmüddətli kreditlər təşkil edib. Verilmiş kreditlərin 17 milyon 295 min manatı kənd təsərrüfatı, 11 milyon 276 min manatı sənaye, 9 milyon 871 min manatı kommertiya, 1 milyon 630 min manatı nəqliyyat, rabitə və informasiya, 7 milyon 51 min manatı daşınmaz əmlakla əlaqədar ipoteka kreditlərinin verilməsinə, 30 min manatı səhiyyə və sosial

xidmət sahəsinə, 188 milyon 131 min manatı isə digər kommunal, sosial və istehlak kreditlərinin verilməsi kimi sahələrə yönəldilib.

Vurğulanıb ki, 1 yanvar 2022-ci il tarixə 59-u Naxçıvan şəhərində, 53-ü rayon və böyük kənd mərkəzlərində olmaqla, 112 bankomat, 57-si Naxçıvan şəhərində, 53-ü rayon və böyük kənd mərkəzlərində olmaqla, 110

ödəniz terminalı quraşdırılıb. Ödəniş terminalarından 18-i isə MilliÖN terminalarının payına düşüb. Həmçinin 1 yanvar 2022-ci il tarixə muxtar respublikada mövcud ödəniş kartlarının sayı 268 min 167 ədəd təşkil edib.

Diqqətə çatdırılıb ki, muxtar respublikada sığorta işinin təşkili də diqqət mərkəzində saxlanılıb, il ərzində "Naxçıvan Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən 1 milyon 272 min manatı icbari, 1 milyon 237 min manatı könüllü sığortaya aid olmaqla, 2 milyon 509 min manat sığortahaqqı toplanılıb, 141 min 107 manatı icbari, 281 min 264 manatı könüllü olmaqla, 422 min 371 manat sığorta ödənişi edilmişdir.

Kollegiya iclası çıxışlarla yekunlaşıb.

Xəbərlər şöbəsi

Bəhrüz Kəngərli 1892-ci il yanvarın 22-də Naxçıvanda dünyaya göz açıb. Qısa ömrü ərzində rəssam çox illərə imza atıb. Görkəmli fırça ustası Azərbaycanın sulu boya ilə işləyən ilk rəngkarı, ilk realist boyakarı və Naxçıvanın ilk teatr rəssamı olub. Həm də Azərbaycanın ilk ali təhsilli rəssamı kimi də adı tarixdə qalıb. Rəssamlıq istedadını onda atası aşkarlayıb. Oğlunun rəsm sənətinə marağını və qabiliyyətini görən Şirəli bəy onu Tiflisdəki boyakarlıq – heykəltaraşlıq məktəbinə gətirib. Bəhrüz bu təhsil ocağında oxuyan ilk azərbaycanlı tələbə idi. Məktəbdə dərs aldığı illərdə istedadı ilə hər kəsi təəccübləndirməyi bacaran Bəhrüz Kəngərlinin püxtələşməsində böyük demokrat ədibimiz Cəlil Məmmədquluzadə və onun

"Molla Nəsrəddin" jurnalının böyük rolu var. 1914-cü ilin iyununda rəssamın Naxçıvanda ilk böyük sərgisi görkəmli ədibi heyran edir. Çünki rəssam əsərlərində Vətənin gözəl mənzərələrini, xalqın həyatından alınmış səhnələri sadə, təbii, tamaşaçıların başa düşəcəyi real tərzdə, həm də böyük məhəbbətlə əks etdirmişdi.

Azərbaycan realist rəssamlığının banisi, 130 yaşlı vətənpərvər ruhlu müasirimiz –

Bu il anadan olmasının 130 il tamam olan, ancaq cəmi 30 il ömür sürən Bəhrüz Kəngərli yaradıcılıqla, sadəcə, 7 il məşğul ola bilib. Uşaqlıqda keçirdiyi ciddi xəstəlik gənc rəssamın sənətə olan sonsuz sevgisini qətiyyənlə azaltmayıb, həyat eşqinin alovlanması əngəl ola bilməyib. 30 illik qısa, lakin olduqca mənalı ömründə yaratdığı 2000-ə yaxın tək-rəsə əsərləri ilə adını mədəniyyət tariximizə həkk etdirib. 1918-1920-ci illər Azərbaycan mühiyyətinin canlı salnaməsini fırça ilə ağ kətanın üzərinə köçürən rəssam

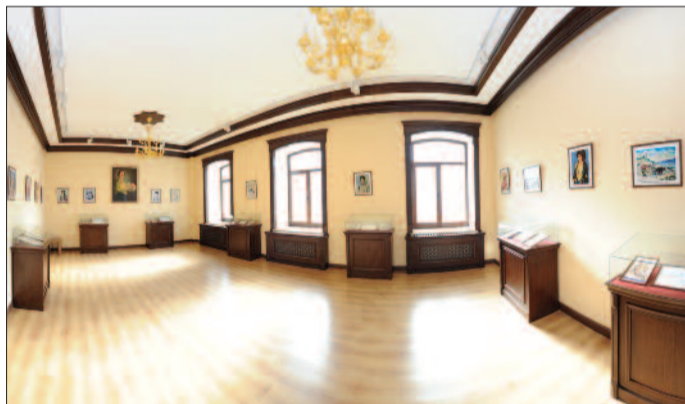
bir maarifpərvər, vətənpərvər ziyalı uzaqgörənliyi kimi dəyərlidir.

Bir faktı da qeyd etmək yerinə düşər ki, həmin əsərlərdən rəssam gəlir əldə etməyib. Bəhrüz Kəngərli fırçasını silaha çevirərək tarixi ədalətsizliyə qarşı üsyan edirdi. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibovun dediyi kimi: **"Bəhrüz Kəngərli əsərlərində xalqımızın tarixini və dövrün ictimai-siyasi hadisələrini dolğun əks etdirən bir sənətkar kimi yüksək qiymətə layiqdir. Xalqımızın başına gətirilən müsibətləri, ermənilər tərəfindən doğma yurtdan zorla qovulmuş azərbaycanlı qaçqınların taleyini əks etdirən "Qaçqınlar" silsiləsinə daxil olan əsərləri Azərbaycan tarixinin, xalqımızın dəyərləri nümunələridir."**

Qədim Naxçıvan torpağında, Naxçıvan şəhərində doğulub boya-başa

İşıq, boyakarlıq və qrafika əsərləri yaradır, rəssamlıq sənətinə gənclərə öyrətmək, bu sənəti sevdirmək üçün xüsusi dərnək açır, fərdi sərgilərini təşkil edirdi. 1921-ci ildə Azərbaycanda açılan ilk böyük sərgidə Kəngərlinin 500-dən çox əsəri nümayiş etdirilib.

bizə böyük irs qoyub. Bəhrüz Kəngərli həm də tablolarında tariximizi yaşadıb. Onun qaçqınlara həsr etdiyi 30-dan çox portreti var ki, bunlar tək-cə təsvir-incəsənət tarixi üçün deyil, eyni zamanda həmin portretlərdə o vaxtlar baş verən siyasi hadisələrin, erməni təcavüzkarlığının, doğma torpaqlarından didərgin salınmış azərbaycanlıların obrazlarını və bütövlükdə, bütün bu proseslərin izlərini görə bilirik. Ulu öndər Heydər Əliyev Bəhrüz Kəngərlinin zəngin yaradıcılıq irsini belə qiymətləndirmişdir: **"Onun əsərləri həddindən artıq qiymətlidir. Birincisi, onun rəssamlıq ustalığına görə, istifadə etdiyi rənglərə görə. İkincisi, onun yaratdığı obrazlara görə, mən insan obrazlarını deyirəm, xüsusən o ağır dövürün, 1918-1919-1920-ci illərin çətin dövründə bizim xalqımızın ağır vəziyyətdə olmasını əks etdirir"**.

Bəhrüz Kəngərli portret ustası kimi yaratdığı həmin personajların daxili-psixoloji aləminin açılıb göstərə bilib. Rəssam təsvir etdiyi qaçqın uşaqların hər birinin simasında didərgin düşükləri ata-baba ocaqlarının həsrətini, keçirdikləri hiss və həyəcanları, gözlərindəki qüssə və kədəri özünəməxsus ustalılıqla əks etdirib. Bu silsilədən olan "Qaçqınlar", "Qaçqın qız", "Qaçqın oğlan", "Qaçqın qadın", "Yurdsuz ailə", "Ayaqyalın qaçqın oğlan" və digər onlarla qaçqının portretləri tək-cə sənətkarlıq səviyyəsinə görə deyil, tarixi sənəd kimi də dəyərlidir. Bu baxımdan rəssamın sənət ideyaları

çatması, burada yaşaması Bəhrüz Kəngərli üçün ilham mənbəyi olub. Doğma Naxçıvan onun yaradıcılığında qırmızı xətlə keçir. Bu qədim diyarın ecəzkar və füsunkar təbiətini, sərt, sıldırım dağlarla əhatə olunmuş əfsanəvi gözəllikləri, qədim tarixi, məişəti, milli dəyərləri rənglərin əsrarəngiz koloriti, istedadlı rəssam təxəyyülü ilə Bəhrüz Kəngərli yaradıcılığında bu gün də yaşayır, yurd sevgisindən, vətənpərvərlikdən yığılan bu əsərlər bu gün də heyranlıq doğurur. Görkəmli rəssamın yaradıcılığında zəngin lirika, nıkbın əhvali-ruhiyyə duyulur. O, tarixi yaradan rəssam kimi öz tablolarında hər kəsi Naxçıvanın tarixinə aparır. O günələr yaşananlarla bağlı reallığı öz əsərlərində əks etdirməklə bu günə dəyərli yadigarlar qoyub. Bu isə rəssamın Vətənə, təbiət gözəlliklərinə bəslədiyindən, sönməz məhəbbətindən doğur.

Bir faktı da qeyd etmək yerinə düşər ki, sovet hökumətinin dağıtdığı bir çox abidələr məhz Bəhrüz Kəngərlinin əsərləri sayəsində bərpa olunub. Nuh Peyğəmbərin məzarının yeri də qüdrətli fırça ustasının yaratdığı tablolar əsasında müəyyən edilərək məzarüstü türbə bərpa edilib. Nuhun türbəsinin xarici görünüşü, tikinti quruluşu, memarlıq üslubu haqqında ən sanballı və nadir mənbələrdən biri Azərbaycanın ilk realist rəssamı Bəhrüz Kəngərlinin naturadan çəkdiyi "Nuhun türbəsi" ilə bağlı silsilə əsərləridir.

Bəhrüz Kəngərli yorulmadan ça-

Fırça ustasının yaradıcılığında mənzərə janrı da mühüm yer tutur. Onun müşahidə etdiyi və rəssamı ilhama gətirən təbiət gözəllikləri "Şəlalə", "Dağlıq mənzərə", "İlanlıdağ ay işığında", "Günəş batarkən", "Ağrı dağı", "Köhnə qala", "Əliabad kəndində darvaza", "Yamxana kəndinə gedən yol" və digər əsərlərində, mədəniyyət abidələri isə "Möminə xatın türbəsi", "Əshabi-Kəhf dağı", "Nuhun qəbri" əsərlərində əks edilmişdir. İlin fəsillərinə aid tablolarından "Payız" və "Bahar"ı göstərmək olar.

Bəhrüz Kəngərli ilk peşəkar rəssam kimi Azərbaycan boyakarlığında realizmin əsasını qoyub, onu yeni ictimai məzmun və janr, yeni təsvir metodu və ifadə vasitələri ilə zənginləşdirib. Bəhrüz Kəngərlinin əsərləri onun ev-muzeyi ilə yanaşı, Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyində, Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyində, Moskva Dövlət Tarix Muzeyində qiymətli eksponatlar kimi qorunub

saxlanılır.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Bəhrüz Kəngərli yaradıcılığına daim böyük qayğı göstərmişdir. Dahi şəxsiyyətin şəxsi təşəbbüsü ilə Naxçıvan şəhərində Bəhrüz Kəngərlinin xatirəsinə muzey yaradılıb, 2002-ci il 18 iyun tarixində bu muzeyin açılış mərasimində xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyev demişdir: **"Bəhrüz Kəngərlinin əsərləri Azərbaycan rəssamlıq sənətinin, mədəniyyətinin ən**

zeyində Bəhrüz Kəngərlinin yubileyinə həsr olunmuş sərgi keçirilib. Dekabrın 7-də isə Naxçıvan şəhərində, Naxçıvan Rəssamlar Birliyinin Bəhrüz Kəngərli adına Rəsm Qalereyasında Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin kolleksiyası əsasında görkəmli sənətkarın əsərlərindən ibarət sərgi təşkil olunub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2012-ci il 12 yanvar tarixli "Görkəmli rəssam Bəhrüz Kəngərlinin 120 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında" Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "Tədbirlər planı"na əsasən bir sıra tədbirlər həyata keçirilib. Bəhrüz Kəngərli Muzeyi müasir tələblər səviyyəsində yenidən qurulub, 2013-cü ildə yenidənqurulmadan sonra açılışı olan muzey yeni eksponatlarla daha da zənginləşdirilib. Rəssamın Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyində saxlanılan 200-ə yaxın əsərinin yüksək keyfiyyətli surəti çıxarılaraq Bəhrüz Kəngərli Muzeyinə gətirilib. Hazırda muzeydə Bəhrüz Kəngərli irsinə aid 1300-dən çox eksponat nümayiş olunur. Bunlardan da 61-i orijinal rəsm əsəridir. Ali Məclis Sədrinin qayğısı ilə Bəhrüz Kəngərlinin əsərləri

görkəmli nümunələrindəndir. Biz bununla fəxr etməliyik. Fəxr etməliyik ki, Azərbaycan xalqının belə böyük istedadı malik insanları olubdur".

Ulu öndərin mədəniyyətimizin inkişafı, milli dəyərlərimizin yaşadılması istiqamətində apardığı siyasətin ölkə başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin, mədəni irsə, incəsənətə və sənət adamlarına verilən yüksək dəyərin təzahürüdür ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 13 aprel tarixli Sərəncamına əsasən milli təsviri sə-

nətimizin görkəmli nümayəndəsi Bəhrüz Kəngərlinin 120 illik yubileyi geniş qeyd olunub. Sərəncama əsasən Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən 12-22 iyun 2012-ci il tarixlərdə Azərbaycan Milli İncəsənət Mu-

Bütün bunlar bir daha təsdiq edir ki, ölməz sənətkarımız Bəhrüz Kəngərli yaradıcılığı və şəxsiyyəti xalqımızın mədəni sərəvəsi kimi hər zaman böyük ehtiramla anılacaq, yaradıcılığı bundan sonra da geniş şəkildə tədqiq və təbliğ olunacaq. Anadan olmasının 120 illik yubileyi ilə əlaqədar keçirilən tədbirdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri demişdir: "Bəhrüz Kəngərli irsi, onun xalqımız, Vətənimiz qarşısındakı xidmətləri daim təbliğ olunmalı, muzeydən həm də muzey-məktəb kimi istifadə ediləməlidir... Muzeydə dərslər təşkil olunmalı, rəssamın irsi və həyat yolu gənc nəsillərə olduğu kimi çatdırılmalıdır. Çünki bu cür sənətkarların həyat və yaradıcılığı gənc nəsillər üçün nümunədir".

"Sərq qapısı"

"Cahan" AVM 2021-ci ildə "Kapital Bank"ın bölgələrdə ilin ən böyük kredit dövryyəsinə sahib partnyoru olub

Bununla bağlı Bakı şəhərində "Bulvar Otel"də keçirilən tədbirdə "Cahan" AVM-in uğurlu satış strategiyasından danışılıb, müştərilərlə qurulmuş əlaqələrdən bəhs olunub.

"Kapital Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin İdarə heyəti tərəfindən "Cahan" AVM-in baş icraçı direktoru Cəlaləddin Bala plaket təqdim edilib.

200 şirkətin iştirak etdiyi tədbirdə şirkətlər arasında BirKart istifadəçilərinə görə "Cahan"

AVM 2021-ci il üçün kredit satışlarında 45 faiz artımla üstünlüyü əldə edən 10 şirkətdən biri olub.

Qeyd edək ki, müştərilərinə böyük dəyər verən "Cahan" AVM-də yaradılmış kredit bölməsi tək şəxsiyyət vəsiqəsi ilə 6, 12 və 24 aylıq faizsiz kreditlə alışı-verişi etmək imkanı yaradır.

"Cahan" Holding Kommersiya Şirkətlər İttifaqının mətbuat xidməti

Növbəti interaktiv dərs keçilib

Heydər Əliyev adına tam orta məktəbin STEAM Tədris Mərkəzindən ümumtəhsil məktəblərinin VI və VII siniflərində təhsil alan şagirdlər üçün STEAM təhsili ilə bağlı növbəti interaktiv dərs təşkil olunub.

Təhsil Nazirliyinin STEAM üzrə təlimçisi Ceyran Məmmədova keçirilən interaktiv dərslərdə "Ultimaker Cura 3D proqramından istifadə qaydaları" mövzusunda şagirdlərə ətraflı məlumat verib. Şagirdlər STEAM təhsil sayəsində 3D

çap kimi alternativ istehsal üsulları ilə bağlı bacarıqlara yiyələnirlər. İnteraktiv dərslərdə şagirdlər Ultimaker Cura 3D proqramı haqqında məlumat əldə edərkən dizayn etməyi, sxemlər qurmağı və elektron layihələr yaratmağı öyrənirlər.

İnteraktiv dərs muxtar respublikanın STEAM təhsil metodu tətbiq edilən 50-dən çox təhsil müəssisəsində izlənilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin mətbuat xidməti

